

Generacja liczb pseudolosowych

Sprawozdanie z laboratorium 12 – Piotr Sarna LK1

Cel ćwiczenia

Podczas zajęć zapoznaliśmy się z metodą generacji liczb pseudolosowych za pomocą Liniowego Generatora Kongruentnego (LCG) oraz go zaimplementowaliśmy.

Wstęp teoretyczny

Liczby losowe są szeroko wykorzystywane w symulacjach, grach wideo czy kryptografii.

Z założenia, liczba losowa powinna być otrzymywana bez względu na poprzednie liczby w generowanej sekwencji oraz czynniki zewnętrzne, w praktyce jest to jednak niemożliwe do wykonania przez komputery. Dlatego mówiąc o liczbach losowych, generowanych komputerowo mamy na myśli liczby pseudolosowe.

Podczas zajęć zapoznaliśmy się z „liniowym generatorem kongruentnym”, służącym do generacji sekwencji liczb pseudolosowych.

Jest on dany wzorem:

$$x_i = (a * x_{i-1} + c) \bmod m$$

Gdzie 'a', 'c' oraz 'm' to dowolne współczynniki spełniające podane założenia:

- 'm' musi być większe niż generowany zakres
- 'c' i 'm' są względnie pierwsze, czyli $\text{GCD}(c, m) == 1$. Iloczyn unikalnych czynników pierwszych 'm' jest zawsze podzielny przez każdy czynnik 'c'. Dodając 1 można zagwarantować, że 'c' nie jest podzielne przez żaden z nich
- 'a - 1' ma być podzielne przez wszystkie czynniki pierwsze 'm'

Spełniając te założenia, przyjmujemy najlepszy możliwy scenariusz dla LCG, który dzięki temu generuje wszystkie liczby w zadanym zakresie.

Wartość startowa algorytmu, czyli jego ziarno to x_0 .

Opis algorytmu

Algorytm przed rozpoczęciem generowania pseudolosowej sekwencji ustala odpowiednie wartości dla 'm', 'c' oraz 'a' w następujący sposób:

'm' to maksymalna liczba z zakresu + 1, ziarno x_0 ustawiam na 0.

```
int m = maxNumber + 1;  
int x0 = 0;
```

W celu ustawienia wartości 'c' wykorzystuję funkcję zwracającą niepowtarzające się czynniki pierwsze liczby 'm'.

```
std::vector<int> uniqueFactors = getUniquePrimeFactors(m);
int c = 1;
for (int factor : uniqueFactors) {
    c *= factor;
}
c += 1;
```

W celu ustawienia wartości 'a' wykorzystuję funkcję zwracającą wszystkie czynniki pierwsze liczby 'm'.

```
std::vector<int> allFactors = getPrimeFactors(m);
int a = 1;
for (int factor : allFactors) {
    a *= factor;
}
a += 1;
```

Następnie obliczam wszystkie wartości pseudolosowe za pomocą podanego wcześniej wzoru.

```
std::vector<int> pseudoRandomNumbers;
pseudoRandomNumbers.push_back(x0);
for (int i = 1; i < m; i++) {
    pseudoRandomNumbers.push_back((a * pseudoRandomNumbers[i - 1] + c) % m);
}
```

Prezentacja działania mojej implementacji w C++

Dla maksymalnej liczby z zakresu 39, automatycznie obliczając wartości 'm', 'a' oraz 'c' według uprzednich kryteriów otrzymujemy następujące wyniki:

```
Konsola debugowania programu Microsoft Visual Studio
Generacja liczb pseudolosowych
Podaj maksymalna liczbe z zakresu:
39
m = 40
a = 41
c = 11
x0 = 0
Wybierz sposob przedstawienia wyniku:
1. Wyświetl w konsoli
2. Zapisz w pliku wynik.txt
1
0 11 22 33 4 15 26 37 8 19 30 1 12 23 34 5 16 27 38 9 20 31 2 13 24 35 6 17 28 39 10 21 32 3 14 25 36 7 18 29
```

Wykorzystując przykładowe wartości podane na „Delcie”, otrzymujemy następujące wyniki:

```
Konsola debugowania programu Microsoft Visual Studio
Generacja liczb pseudolosowych
Podaj maksymalna liczbe z zakresu:
39
m = 40
a = 21
c = 13
x0 = 0
Wybierz sposob przedstawienia wyniku:
1. Wyświetl w konsoli
2. Zapisz w pliku wynik.txt
1
0 13 6 19 12 25 18 31 24 37 30 3 36 9 2 15 8 21 14 27 20 33 26 39 32 5 38 11 4 17 10 23 16 29 22 35 28 1 34 7
```

Wnioski

Zarówno funkcje `getPrimeFactors` jak i `getUniquePrimeFactors` cechuje złożoność $O(\sqrt{m})$, gdzie $m = \text{maxNumber} + 1$.

Następnie wyznaczanie sekwencji cechuje złożoność $O(m)$. W sumie końcowa złożoność funkcji `generateLCG` wynosi

$O(2\sqrt{m} + m)$.

Bibliografia

<http://www.algorytm.org/liczby-pseudolosowe/generator-lcg-liniowy-generator-kongruentny.html>

https://edufinf.waw.pl/inf/utills/010_2010/0213.php